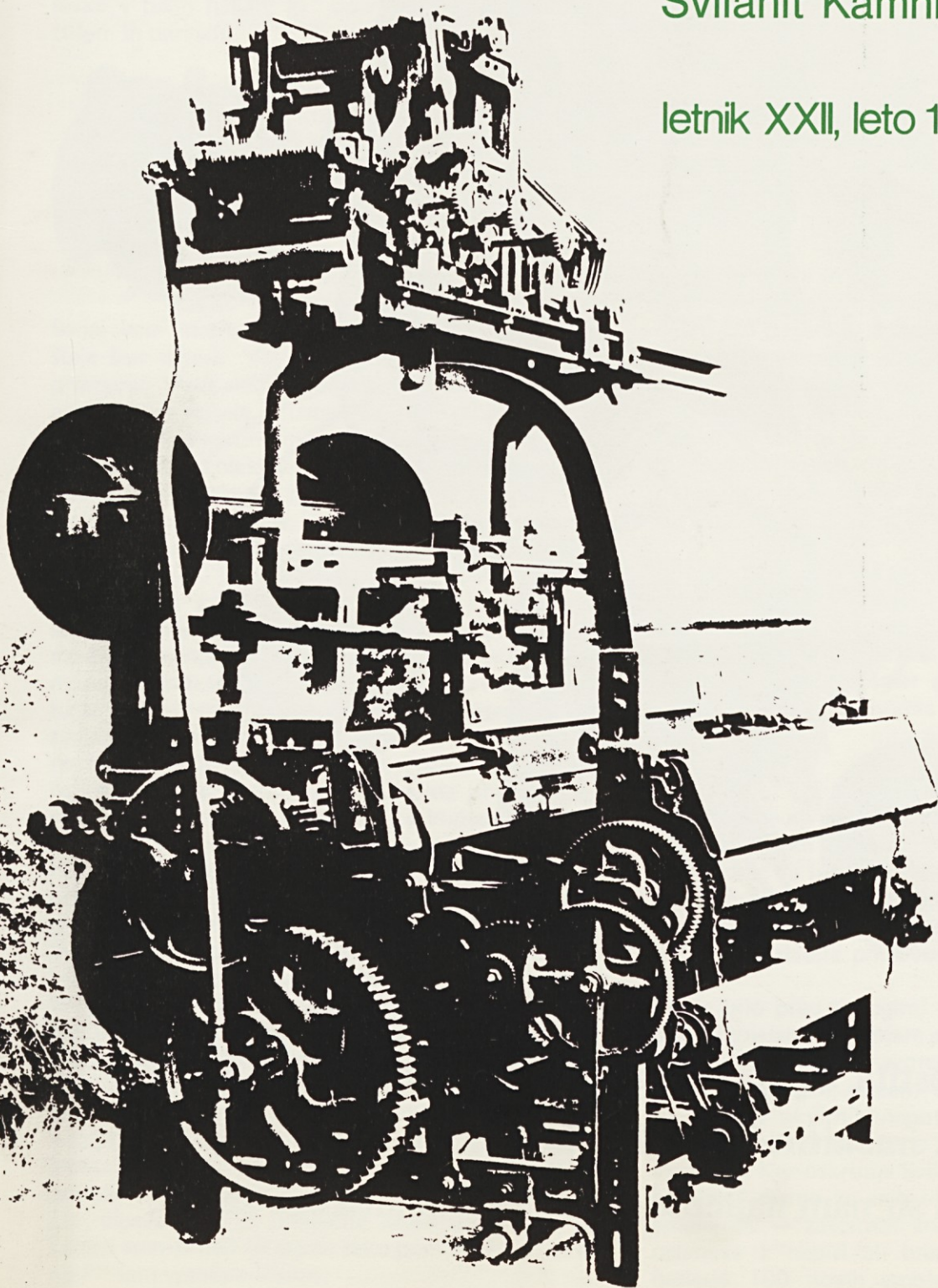

KAMNIŠKI TEKSTILEC

glasilo delovne
organizacije
Svilanit Kamnik

letnik XXII, leto 1984, št. **1-2**

**Namesto čestitk za praznik žena „afriški pozdrav“ od tigra
in ustvarjalk imenitne frotir kolekcije z motiviko črne celine.
Pripravili so nam najlepše darilo: Ljubljanskega zmaja!**

Za 8. marec so nam pripravile najlepše darilo . . .

V tretjem nadstropju našega „Hiltona“ sedijo v velikem svetlem prostoru za risalnimi mizami delavke v belih haljah, ki „operirajo“ s svinčnikom, tušem in barvami.

Melita je po zaključeni srednji tekstilni šoli v Kranju pričela z delom v desenaturi za kravatno blago in brokat. Ustvarjala in risala je vzorce za brisače, toda takrat so bile te večinoma še gladke, emblemske brisače pa so imele le različne, enostavne napise.

Sedaj vodi Melita naš oddelek za oblikovanje, ki šteje šest delavk. Vse so preobložene z delom, saj pripravijo vrsto novih vzorcev za brisače in plašče, embleme za hotele in ustanove, najrazličnejše vzorce po željah naročnikov, tu se rodijo vse nove ideje za vsakoletne kolekcije, tu se pripravljajo in ustvarjajo ideje za razstave. Njihovo delo ni samo ustvarjanje in risanje vzorcev, zasledovati morajo svetovno modo, tuje modne časopise, ustvarjanje raznih modnih kreatorjev, izpopolnjujejo pa se tudi na domačih in tujih sejmih in razstavah. Pri svojem delu seveda ne morejo neomejeno slediti svojim idejam, modnim težnjam in smerem. Izmed mnogih idej morajo izbrati le tiste, ki so na frotirju izvedljive, ali tiste, ki jih je možno prilagoditi temu materialu. Ob svojem delu pa morajo še misliti na proizvodnjo, da ne bo snovanje prekomplicirano, da niso izbrane najdražje barve. Vedno se trudijo, da bi pripravile cenovno zanimive in istočasno za kupce privlačne artikle.

Pri izbiri brisač in vzorcev Melita svetuje kupcem pri sestavljanju barvne palete upoštevajoč namembnost brisače, domovino in okus kupca. Ko so kupčeve želje jasne in usklajene z njenimi predlogi in možnostmi proizvodnje, pričnejo z delom risarke. Najprej pripravijo osnutek vzorca ali skico. Melita obdela bodoči izdelek s tehnične strani, kamor sodijo splošni podatki snovanja. Na podlagi vseh teh podatkov lahko risarke pričnejo pripravljati vzornico, to je neke vrste načrt za prebijanje kart.

Melita pripravlja tudi načrte za galiranje, kadar je potrebno in pa vzornice za bordure na brisačah.

„In čigavo delo je privlačna kolekcija brisač, za katero smo prijeli na sejmu tako pomembno priznanje?“ sem vprašala Melito.

Ljubljanski zmaj

„Naše delo je skupinsko, nastopamo vedno in povsod kot ena celota, zato bi lahko trdila, da je to delo nas vseh.“

„In ideja? Kje se je porodila originalna ideja – tigrova glava?“ ne odneham.

Obiskale smo nekaj sejmov in razstav, zasledovale smo tuje revije in ugotovile, da se razvija in pripravlja neke vrste eksotična smer v modi, ki išče barve v naravi, na izžganih tleh afriških puščav. Tu so bili že vsi začetni elementi za našo novo kolekcijo. Kati je spretno pripravila skico tigrove glave za tisk, stkali smo brisače, na katerih se zrcalijo, barve vroče Afrike. Tako se je kolekcija brisač lepo ujela z Mileninimi modeli jop in tunik, ki so bile obogatene z raznimi dodatki od lanenega platna, okrasnih trakov, kovinskih netov in tiska.

Emma je obiskovala v Ljubljani šolo za oblikovanje, kamor je bila sprejeta zaradi svojega daru za risanje. Za študij si je izbrala smer desenaturo. Že iz šole je hodila na prakso v Svilanit. Ker niso imeli desenaterja so ji ponudili službo, ki jo je z veseljem sprejela. Tako je postala

finančno neodvisna. Najprej je risala vzorce za svilo kasneje pa tudi za frotir. Še vedno hrani doma svoj prvi vzorec za brisačo. Kot neizkušena začetnica je delala tudi napake. Mojster ji je vzornico z napako vrnil z nalogo, da poišče sama tudi napako. Tako je dobesedno sledila pregovoru: „Na napakah se učimo.“

To je bilo pred mnogimi leti, sedaj pa je Emma že prava mojstrica na svojem področju. Emina domena so sicer emblemski vzorci. Te riše po kupčevih željah, predlogah, skicah. Večkrat oblikuje emblem na podlagi okvirnih napotkov in želja kupca. Ko kupec potrdi pripravljeno skico, prične Emma risati vzornico. Ker oskrbuje Svilanit 90 % jugoslovanskih hotelov, imamo že zelo obsežno kartoteko raznih emblemov – zaščitnih znakov za razne hotele in ustanove z napisi ali brez. V letu 1983 je Emma narisala 100 novih emblemov ali znakov, poleg

številnih starih, ki jih stalne stranke iz leta v leto naročajo, pa se mora kdaj kakšna malenkost spremeniti ali dodati.

Kati je prišla v Svilanit tudi iz šole za oblikovanje. Tudi ona se je odločila za desenaturo. To je bila takrat petletna šola — štiri leta splošna smer in nato splošna matura, peto leto pa je bil razred s specialnim programom in na koncu še diploma. Na šoli so imeli odlične pedagoge,

risanje so poučevali priznani slovenski mojstri upodablajoče umetnosti. Risale so cela dopoldneva, popoldne pa so imele teoretične predmete. Sola je bila zelo zahtevna in naporna, temu primerni pa so tudi sedaj rezultati, saj prihajajo izpod Katinih rok estetski in barvno usklajeni vzorci, na katere smo lahko ponosni. Seveda tudi ona ne more biti neodvisni kreator. Pri svojem ustvarjanju se mora tako kot vse druge podrežati predvsem želji kupca pa tudi tehnološkim možnostim. Kati je že v preteklosti risala za tisk in sedaj, ko imamo v Svilanitu zopet tiskarno, s tem uspešno nadaljuje. Pripravlja skice za tisk in „barvne izvlečke.“ Tako je njeno delo tudi tigar, ki nam je vsem zaželel Srečno novo leto in na sejmu pomagal pridobiti to naše najvišje priznanje. Svoje delo ima Kati rada, ker je lepo in ustvarjalno.

Vera je po končani štiriletni tekstilni šoli v Kranju dobila službo v Svilanitu. Na šoli je izbrala tkalsko smer. Že med šolanjem je prihajala na prakso v Svilanit. Za čas prakse so dobile učenke konkretne naloge. Tako se je v Svilanitu že takrat dobro seznanila z vsemi tehnološkimi fazami v proizvodnji.

Vera pripravlja in riše vzornice. Kot osnova ji služi za delo skica, brisača ali predloga vzorca. Potem se določi artikel z vsemi osnovnimi podatki, od gramature do dimenzije. „V vzorec se moraš poglobiti,“ pravi Vera. Risanje vzornice ni samo barvanje drobnih kvadratkov. V tem delu je združena vsa iznajd-

ljivost tehnika, ki mora spraviti vzorec na vzornico in pri tem izbrati najboljšo pot — čimbolj praktično, enostavno in poceni.

Vera je sicer šele štiri leta pri nas, a je za tehniko vezavnega risanja že pravi mojster. Z lahkoto se znajde med tisoči tankih črtic na vzornici, kjer uspešno prepleta vezno in obe zankasti osnovi, ne da bi pri tem kaj zamešala. Delo jo veseli in zadovoljna je, da je izbrala ta poklic.

Liljana je tekstilni tehnik s specializacijo za tkalstvo. Že dvanajst let nam niza na brisače vzorec za vzorcem v prijetnih barvnih odtenkih od nežnih zdimljenih pastelov do živahnih, veselo-pisanih brisač, ki nam takoj pričarajo počitniško vzdušje in valovanje morja. Pri

razvijanju svojih vzorcev upošteva Liljana namembnost artikla, tehnološke možnosti in išče čim boljšo pot do končnega izdelka. Zelo rada ustvarja svoje ideje, večinoma pa se mora podrežati raznim željam kupcev.

„Liljana, ali imate dovolj možnosti za strokovno izpopolnjevanje in za zasledovanje dogajanja v modnem svetu?“

„Teh možnosti ni nikoli dovolj. Žal imamo vsako leto manj strokovnih časopisov in revij in tudi manj časa.“

„Kaj menite Liljana, ali imamo še možnosti za dosego tako visokih priznanj kot je letošnje?“

„Sigurno da. Saj smo takšne možnosti imeli tudi že kdaj prej, pa do končne odločitve ni prišlo, ker nas nekako niso znali uvrstiti v primerno grupo tekstilcev. Seveda so naši dosežki v veliki meri odvisni od pogojev za delo. Če bomo imele dovolj možnosti za zasledovanje modnih tokov v svetu, bo tudi naše ustvarjanje „na liniji“. Čim pa izgubimo stik z modnim dogajanjem v svetu, ne moremo računati s kakšnimi posebnimi dosežki. Menim, da bi morali večkrat pripraviti ekskluzivne kolekcije v frotirju, čeprav to ni modni artikel.“

„Kaj mislite o nagrajeni kolekciji?“

„Vsem, ki modo zasledujejo profesionalno, je že nekaj časa jasno, da bo afriška motivika ena izmed vodilnih linij v spomladansko poletni modi. Poizkusile smo to prenesti na frotir in uspeh je bil tu. Mislim, da smo si za letošnjo kolekcijo resnično zaslužile to priznanje.“ Ustvarjati modo na frotirju ni lahka naloga. To je težaven material z zahtevnimi in preciznimi tehnološkimi postopki, v veliki meri podrejen tudi kvaliteti surovin.

„Liljana, ali imate kdaj občutek, da ste v teh dvanajstih letih svojega dela za risalno mizo izčrpala svojo zalogo idej?“

„Resnično nismo vedno enako razpoloženi za ustvarjanje, vendar idej ne zmanjka tako hitro.“

Samo v letu 1983 so naše desenterke pripravile 280 vzornic za nove desene in 160 skic, za prodajne akcije in hotele so pripravile 165 skic, za tisk pa 20 skic z vsemi barvnimi izvlečki.

PA ŠE TO

TOZD SVILA je dobila svoj prvi samostojni katalog, ki predstavlja njen proizvodni program kravat. V estetsko oblikovanem katalogu so v dvojezičnem tekstu podani osnovni podatki o artiklih. Katalog je oblikovalo DO Propaganda Koper, natisnila pa Tiskarna Slovenija v Ljubljani.

Zamisel pa se je rodila v naši službi za ekonomsko propagando in raziskavo tržišča!

Milena je 1970. leta končala štiriletno šolo za oblikovanje v Ljubljani, kjer je izbrala smer modno oblikovanje.

Že v tretjem letniku je opravila prakso v Svilanitu, po četrtem letniku pa se je tu za stalno zaposlila.

Takrat je bila konfekcija v Svilanitu še v povojih, oddelek se je začel razvijati šele v letih 1975 in 1976. „Več let smo šivali le dva artikla: moški plašč, ki je bil podoben današnjemu Simonu in ženski plašč Jasna. Potem so se pojavili prvi kupci iz Nemčije, za firmo Quelle na primer smo delali enostavne rožaste in črtaste plašče. Z nemško firmo Egeria smo navezali tesnejše stike. V sodelovanju z njimi smo si nabrali precej izkušenj, ki smo jih uporabili v naši konfekciji. Zaradi vedno večje zahtevnosti tujih kupcev pa tudi domačega tržišča smo iz leta v leto modernizirali in povečevali naš oddelek konfekcije. Število različnih modelov plaščev se je hitro večalo. Naročila in želje kupcev so vodile moje delo. In sedaj imam že v svoji zbirki 1172 različnih modelov.“

„Milena, kje nabirate vedno nove ideje za oblikovanje tako številnih kopalnih plaščev, hišnih halj ter oblačil za prosti čas in za tako domiselno in estetsko usklajene barvne kombinacije?“

„Ideje nabiram in beležim ob vsaki priliki in ob vsakem času. V veliko pomoč so mi seveda tuja in domača strokovna literatura in modni časopisi. Redno obiskujem tudi vse domače sejme mode in nekatere v tujini. Zasedujem vsa gibanja mode v konfekciji nasploh, saj je posebne, za frotir prilagajene mode zelo malo.“

„Katero delo vam je ljubše, ustvarjanje modelov po željah naročnika, ali oblikovanje lastnih izvirnih idej?“

„Zelo rada ustvarjam svoje izvirne modele, toda za to je zdaj bolj malo priložnosti. Saj neke svoje mode ne morem ustvarjati, zadovoljna sem, če dobro zamisel ali idejo pravilno prenesem v trenutni modni tok. V glavnem pa se moram podrežati željam kupcev.“

Milena rada pripravlja vsakoletne kolekcije, takrat lahko vsaj nekoliko zadosti svojo ustvarjalno žilico. Seveda pa mora pri tem delu upoštevati potrebe na tržišču, tehnološke možnosti in razpoložljiv material poleg vseh modnih teženj seveda. Letos je redni kolekciji dodala vrsto različnih jop in kratkih ogrinjaj iz frotirja. Z modnimi dodatki in barvami, sposojenimi z afriškega kontinenta je Milena zadela v črno. S posrečenim motivom tigrove glave je letošnja kolekcija takoj pritegnila pozornost žirije in publike na sejmu mode — rezultat pa je znan.

Poleg ustvarjanja in risanja modelov pa ima Milena še dosti obrobni del, ki so nujno potrebna za tekoče delo v naši konfekciji. Za vsak model pripravi tehnični predpis, ki vsebuje vse podatke o modelu od tega, iz katerega materiala je model narejen, preko točnih mer za vsako velikost in natančnega opisa plašča z vso dodatno opremo in

skico. Vsak novi model oštevilči in si ga uvrsti v svojo zajetno zbirko modelov. Ob njem si še zabeleži, kateremu kupcu smo ta plašč ponudili in drugo. V sodelovanju z modelarkami se pripravijo krojne pole. Tehnični predpis Milena odda v naši pripravi dela in s tem sproži nadaljnji postopek, da se pripravi tkanina za plašč in končno izdelavo plašča v konfekciji. Milena vso pot zasleduje nastajanje končnega proizvoda, daje napotke, pomaga, svetuje, če je potrebno.

Pri množici različnih naročil ostaja Mileni žal premalo časa za tisto resnično njeno delo, to je ustvarjanje in oblikovanje modelov za dve kolekciji vsako leto na domačem trgu in za več posebnih kolekcij za razne tuje kupce.

Njen dnevni potek dela motijo številne posebne želje kupca, za katere mora kar „čez noč“ izdelati razne vzorce plaščev.

„Milena, kakšne želje imate v zvezi z vašim delom v prihodnosti?“

„Želela bi, da bi imela več časa za pripravo kolekcij in da bi se lahko bolj posvetila ustvarjalnemu delu.“ Vse to in še mnogo več se dogaja v krogu belih halj pri nas v tretjem nadstropju.

Delo modnih ustvarjalcev ni lahko. Trdo delo pa je često nagrajeno z občutki prijetnega zadovoljstva ob ustvarjanju novega.

Niti za hip se ne sme umakniti z modnega prizorišča, vedno mora biti na preži, da ne zamudi prvega namiga o spremembi modne smeri, mora se hitro prilagajati novim težnjam v modnem svetu. Modni kreator mora biti zmožen presoje, katera izmed nešteti, vedno novih idej se bo uveljavila in katero bodo potrošniki dobro sprejeli. Modni kreator mora biti jasnovidec, prerok.

Naše kreatorke so takšne in še mnogo boljše . . .

Za 8. MAREC so ženam Svilanita pripravile najlepše darilo:

LJUBLJANSKEGA ZMAJA!

Mija SENOŽETNIK

Kako smo delovali?

Dvoletni mandat članov organov samouprave se izteka, zato je prav, da se ozremo nazaj in ocenimo delo delegatov. Verjetno bo marsikatera ugotovitev tudi služila novoizvoljenim delegatom pri uspešnejšem opravljanju zaupane jim naloge, prav tako pa tudi strokovnim delavcem pri njihovem delu, kajti še vedno velja izrek, da se na napakah učimo.

Nedvomno je bilo mandatno obdobje, ki se izteka, eno bolj razgibanih. To je bilo obdobje stabilizacije, obdobje povečanih naporov in prizadevanj za premostitev gospodarske krize tako v domovini kot tudi širom po svetu. Večjo razgibanost v gospodar-

skem življenju potrjuje tudi večje število sej in posvetovanj tako na ravni strokovnega sveta kot tudi delavskih svetov, ki dokončno sprejemajo odločitve, ter ostalih komisij, ki delujejo kot izvršilni organi delavskih svetov. Vendar pa se moramo takoj vprašati, kako aktivni so bili delegati pri razreševanju problemov, ali so se znali vključiti v razprave in če se niso, je seveda potrebno ugotoviti tudi vzroke za to.

Ko sem ugotavljala udeležbo delegatov na sejah delavskega sveta v preteklem mandatnem obdobju,

Ali smo evidentirali najboljše?

sem ugotovila, da je bila najboljša na delavskem svetu delovne skupnosti skupnih služb in sicer 78 %, kar je na eni strani tudi razumljivo, saj delavci v delovni skupnosti delajo samo v dopoldanski izmeni in v tem času so tudi sestanki. Na delavskemu svetu TOZD SVILA je bila udeležba 76 %, na delavskemu svetu TOZD FROTIR 68 % in zanimivo, na delavskemu svetu delovne organizacije, ki se v primerjavi z ostalimi delavskimi sveti poredko sestaja in tudi nima obširnega dnevnega reda 61 %.

Na še eno stvar bi opozorila pri udeležbah delegatov. Pogosto se dogaja, da se pričetek seje delavskega sveta zavleče čez domenjeno uro, ker delegati ne prihajajo pravočasno na sejo in moramo telefonično urgirati, da se seje udeleže, ker sicer zaradi nesklepčnosti seje ne bi mogli pričeti. Menim, da bo potrebno poostriti disciplino glede udeležbe delegatov, na drugi strani pa je tudi dolžnost delegata, da v primeru zadržanosti opraviči svoj izostanek, kar pa se je le redko dogajalo. Ob vsem tem bi vsekakor veljalo razmišljati tudi o odgovornosti posameznikov, ki smo jim v delovnih sredinah zaupali pravico in dolžnost, da nas zastopajo pri sprejemanju pomembnih odločitev in neaktivne delegate odpoklicati, pa čeprav je postopek za odpoklic precej zahteven.

Da bi lažje ocenila delo delegatov v preteklem obdobju in se seznanila s težavami, s katerimi se srečujejo, sem se pogovarjala z nekaterimi izmed njih, pa naj povedo sami:

TOV. PINTERIČEVA, KAKO VI KOT PREDSEDNICA DELAVSKEGA SVETA SKUPNIH SLUŽB OCENJUJETE AKTIVNOST DELEGATOV? IN ALI MENITE, DA IMAJO STROKOVNE SLUŽBE PREVELIK VPLIV NA SPREJEM SAMOUPRAVNIH ODLOČITEV?

Člani delavskega sveta so dosti aktivno sodelovali v razpravah o posameznih vprašanjih in predlogih in so se tudi v večini primerov pravilno odločili, kar se odraža na ugodnih poslovnih rezultatih, ki so pogoj za uspešno reševanje materialnih in socialnih problemov v organizacijah združenega dela. Vsebina delavskega sveta je bila res precej razgibana in ob tem bi poudarila, da je bilo precej zadev, ki bi bile potrebne temeljitejše obravnave, kot pa sprememba delovnega časa, na račun katere je bilo izgubljenega res preveč delovnega časa, opazen je bil padec produktivnosti in vse to je tudi vplivalo na osebna počutja delavcev v delovni organizaciji. Kar je bilo, je pač za nami, vendar pa smo v kasnejšem obdobju tudi vprašanje delovnega časa uspešno rešili.

Kar se pa tiče priprave predlogov strokovnih služb za rešitev posameznega vprašanja se mi zdi, da je to neizogibno in nuja, s katero se moramo sprijazniti. Nekdo, ki je pač zato usposobljen, mora strokovno pregledati vsebino, vendar pa menim, da dokončno le delavci odločajo o nastalih vprašanjih.

TOV. MIHORIČ, S KAKŠNIMI TEŽAVAMI SE SREČUJETE DELEGATI PRI SVOJEM DELU IN KAJ PREDLAGATE ZA ODPRAVO LE-TEH?

Vsekakor se mi zdi, da je na sejah preveč birokratizma in formalnosti, zato so ljudje kar nekako otopeli, nezainteresirani so za delo, poleg tega pa se mi zdi, da je vpliv strokovnih delavcev na sprejem posameznih odločitev še vedno prevelik. Gradivo je preobširno, saj včasih obsega 16 točk dnevnega reda, pa še kakšna dodatna se pojavi na sami seji. Moti me tudi, da gradivo za sejo dobim zelo pozno, tako da se ne morem posvetovati s sodelavci. In prav tu je ključ za boljše delo, saj so točne, jedrnat in pravočasne informacije nepogrešljive, če se hoče delavec vključiti v proces samoodločanja.

Smo ZA predlagane kandidate

BITI INFORMIRAN POMENI IMETI AKTIVNO VLOGO PRI SPREJEMANJU POSLOVNIH ODLOČITEV. TOV. POLJANŠEK, KAKO V VAŠI DELOVNI ENOTI POTEKA INFORMIRANJE DELAVCEV?

Informiranje delavcev še vedno ni zaživel tako kot bi moralo, saj vsi vemo, da delovne skupine niso aktivne. V ožjih sredinah se delavci pogovarjajo o posameznih problemih, v pretežni meri o tistih vprašanjih, ki se neposredno tičejo njih samih, medtem ko je zanimanja za razne samoupravne splošne akte malo. O sprejetih sklepih in odločitvah pa se delavci seznanjajo preko zapisnikov, ki so razobešeni na oglasnih deskah. Moram reči, da je zanimanje zanje dosti veliko, saj so že po nekaj dneh kar dobro „obdelani“.

TOV. BRICELJ IN TOV. RIJAVEC, KAJ MENITA O UDELEŽBI IN AKTIVNOSTI DDELEGATOV NA SEJAH DELAVSKEGA SVETA DELOVNE ORGANIZACIJE?

Seje delavskega sveta delovne organizacije res niso pogoste in tudi dnevni redi niso obširni, vendar pa je tematika, ki se obravnava nezanimiva, neaktualna. V današnjih zaostrenih pogojih gospodarjenja in padanja življenjskega standarda delavec gleda vse skozi dinar. Na drugi strani pa so predlogi, ki se obravnavajo na delavskem svetu delovne organizacije že tako izkristalizirani, s strani ostalih delavskih svetov in posameznih komisij, da se lahko samo še strinjaš s predlagano odločitvijo.

TOV. MLAKARJEVA, KAKO KOT PREDSEDNIK ODBORA DELAVSKE KONTROLE, KI JE VEDNO VABLJEN NA SEJO DELAVSKEGA SVETA OCENJUJETE DELO DELAVSKEGA SVETA TER SPREJEM IN IZVRŠITEV SKLEPOV?

Člani delavskega sveta odločajo o pomembnih zadevah, zato jim je k vsaki točki dnevnega reda podana obrazložitev in tudi predlagana odločitev.

Naša temeljna organizacija je sorazmerno majhna, kar pa omogoča dovolj dobro informiranost o poslovanju TOZD in problematiki, ki se pojavlja, zato ni naključje, da pogosto prihaja do vročih razprav na sejah delavskega sveta, vendar pa se predlagani sklepi strokovnih služb le redkokdaj spremenijo. Že večkrat je bila na sejah delavskega sveta izražena kritika zaradi dodatnega gradiva, ki ga delegati prejmejo tik pred sejo ali pa celo takrat, ko že sedijo za sejno mizo. Menim, da v takem primeru delegat ne more v redu opravljati svoje delegatske funkcije, saj se mora včasih o zelo pomembnih stvareh, odločiti sam.

Toliko o tem, kako smo delovali. Nekateri bolj, drugi manj, vsak delegat pa naj sam pri sebi oceni svojo aktivnost. Gotovo ni malo takšnih, ki si bodo prisodili petico, nekaj pa bo tudi enic. Za slednje gotovo lahko rečemo, da si niso zaslužili našega zaupanja.

Novosti, novosti . . .

MINULO DELO IN RAZŠIRJENA REPRODUKCIJA

Spomladi leta 1982 je bil sprejet Zakon o razširjeni reprodukciji in minulem delu, na osnovi katerega so bile delovne organizacije dolžne uskladiti svoje samoupravne splošne akte do konca leta 1983. Aktivnosti oz. priprave za usklajevanje samoupravnih splošnih aktov so se pričele sorazmerno pozno nekje v drugi polovici preteklega leta, kar je bil vsekakor vzrok, da realizacija uresničevanja v praksi ni bila izvršena do določenega roka.

Zakon o minulem delu in razširjeni reprodukciji prinaša kar nekaj določil, s katerimi bistveno posega v spremembo odnosov gospodarjenja z družbenimi sredstvi, ki so namenjena za razširitev materialne osnove dela na eni, ter delitev sredstev za osebne dohodke na osnovi minulega dela na drugi strani.

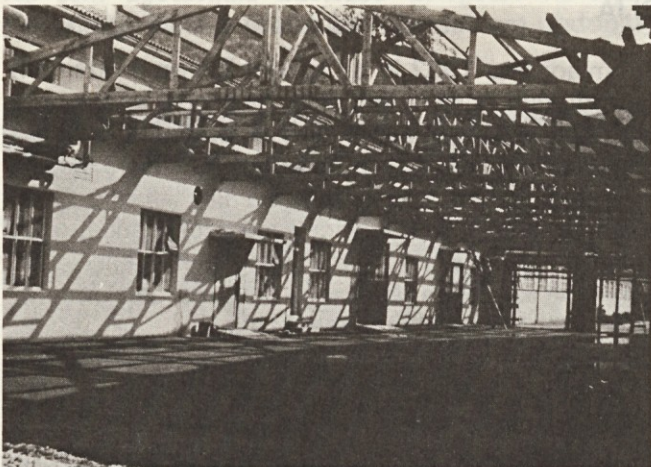
INVESTICIJSKE ODLOČITVE

Z razvijanjem samoupravnega sistema nastajajo v družbi tudi spremenjeni odnosi razpolaganja z ustvarjenimi rezultati dela, zato naj delavec tudi čim bolj neposredno odloča o delitvi dohodka tako tudi tistega, ki se namenja za razširitev materialne osnove dela oz. razširjeno reprodukcijo. Zakon o razširjeni reprodukciji in minulem delu opredeljuje, da delavci sprejemajo investicijske odločitve s temelji planov, TOZD z osebnim izjavljanjem, to je z referendumom ali na zborih delavcev. V samoupravnem splošnem aktu, sprejetim z referendumom pa morajo delavci določiti osnove in merila, kaj je večja oz. manjša investicija in le manjše investicije, ki se izvajajo na osnovi temeljev plana lahko sprejme oz. odloči delavski svet.

Predlagatelj investicijske odločitve je dolžan izdelati tudi obrazložitev družbene in ekonomske upravičenosti investicije, ki mora temeljiti na analizah, pojekih in drugem strokovnem gradivu, po katerem se upravičenost presoja. Predlagatelj investicijske odločitve je v času izvajanja investicije dolžan delavce seznanjati o poteku uresničevanja in rezultatih investicijskega vlaganja. Rezultati investicijske odločitve se presojajo iz dveh vidikov in sicer v primerjavi s predvidenimi rezultati in v primerjavi s podobnimi investicijskimi odločitvami v sorodnih temeljnih organizacijah. Zakon tudi določa, da so delavci v TOZD v primeru nedoseganja pričakovanih rezultatov investicijske odločitve dolžni ugotoviti odgovornost predlagatelja investicijske odločitve individualnega poslovodnega organa in organa

upravljanja ter tudi tistih, ki so sodelovali pri pripravi oz. izvajanju investicije.

Vsa ta določila Zakona o razširjeni reprodukciji in minulem delu imajo namen, da se investicije strokovno pripravijo, realizirajo v skladu s sprejetim programom ter dajo družbene in ekonomske učinke ter da delavci v večji meri in neposredneje odločajo o sredstvih za razširitev materialne osnove dela.

Z vložnimi sredstvi do še boljših rezultatov poslovanja

Zakon o minulem delu in razširjeni reprodukciji tudi nalaga delavcem v TOZD, da v samoupravnem splošnem aktu določijo merila za ugotavljanje dohodka, ki je bil ustvarjen v TOZD kot rezultat izjemnih pogojev poslovanja in so delavci ta sredstva dolžni nameniti izključno za razširitev materialne osnove dela.

MINULO DELO

Zakon o minulem delu in razširjeni reprodukciji na osnovi povečane vloge in odgovornosti razpolaganja s sredstvi za investicije določa tudi pravico delavcev, da v odvisnosti od uspešnosti investicije tudi pridobivajo del osebnega dohodka na osnovi rezultatov poslovanja v odnosu na vložena sredstva za investicije in njihovo uspešnost. Pri tem zakon določa 6 kriterijev, po katerih delavci ugotavljajo in določajo sredstva za osebne dohodke na podlagi minulega dela v odvisnosti od:

- uspešnosti pri upravljanju poslovanja TOZD z odločanjem zlasti o rekonstrukciji, modernizaciji in drugih tehničnih izboljšavah, o programih proizvodnje in delitvi dela ter uporabi znanstvenih, tehničnih in tehnoloških dosežkov in strokovnih izkušenj v delovnem procesu TOZD,
- uspešnosti pri upravljanju, s katerim se prispeva k prilagajanju dejavnosti TOZD tržnim pogojem, družbeno dogovorjeni delitvi dela,
- uspešnosti pri uporabi delovnih sredstev,
- doseženih prihrankov pri materialu, surovinah, energiji in drugih prihrankov,
- družbeno in ekonomsko smotrne in gospodarne izrabe naravnih in drugih delovnih pogojev,

— obsega sredstev, ki so razporejeni iz čistega dohodka TOZD za razširjanje in izboljšanje materialne osnove dela in rezultatov, doseženih pri gospodarjenju z investicijskimi sredstvi.

Delavci v TOZD v samoupravnem splošnem aktu določijo kriterije in merila, na osnovi katerih ugotavljajo in razporejajo del sredstev za osebne dohodke na osnovi minulega dela ter merila, s katerimi razporejena sredstva za osebne dohodke na osnovi minulega dela razporejejo med delavce v TOZD. Zakon o minulem delu in razširjeni reprodukciji odloča, da se delavčev prispevek oz. upravičenost do deleža sredstev za osebne dohodke ugotavljajo po prispevkih:

- ki jih je dal z upravljanjem skupaj z drugimi delavci k uspešnosti poslovanja TOZD z odločanjem zlasti v rekonstrukcijah, modernizaciji in drugih tehničnih izboljšavah, o programih proizvodnje in delitvi dela ter o uporabi znanstvenih, tehničnih in tehnoloških dosežkov in strokovnih izkušenj v delovnem procesu, k uspešnosti prilagajanja dejavnosti TOZD tržnim pogojem oz. družbeno dogovorjeni delitvi dela ter družbeno ekonomsko smotrnejši in gospodarnejši izrabi naravnih in drugih pogojev,
- ki jih je dal s svojim delom k uporabi delovnih sredstev in k prihrankom pri materialu, surovinah, energiji in drugim prihrankom,

Z udarniškim delom do boljših delovnih pogojev

- ki jih je dal z upravljanjem skupaj z drugimi delavci k izločanju sredstev za izboljševanje in razširjanje materialne osnove dela v določenem obsegu pri razporejanju čistega dohodka TOZD in ki jih je dal z upravljanjem in delom skupaj z drugimi delavci k rezultatom, doseženim pri gospodarjenju z investicijskimi sredstvi,
- ki ga je dal delavec pri gospodarjenju z družbenimi sredstvi k povečanju dohodka TOZD z izumom, inovacijo, racionalizacijo ali drugo obliko ustvarjalnosti.

NAMEN IN CILJI

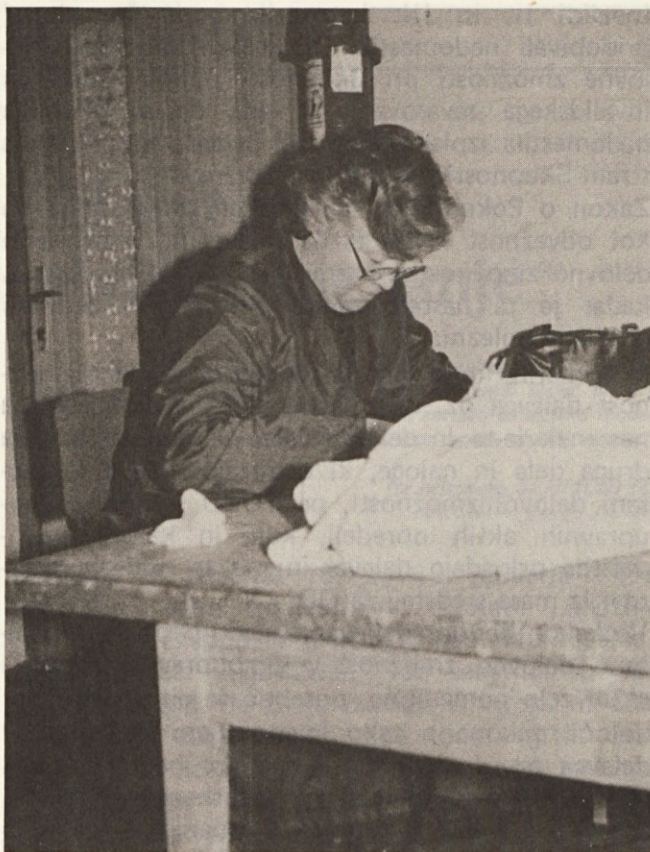
Iz opisanih določb Zakona o razširjeni reprodukciji in minulem delu lahko povzamemo sledeče cilje, ki se želijo doseči:

- delavci naj bi bolj neposredno in odgovornejše odločali o sredstvih za investicije in razširitev materialne osnove dela ter bili tudi seznanjeni s potekom in rezultati investicijskih odločitev,
- povečati se mora odgovornost predlagateljev investicijskih predlogov in odločitev ter strokovnjakov in organizacij, ki pri predlaganju sodelujejo,
- na osnovi doseženih rezultatov pri gospodarjenju s sredstvi za razširjeno reprodukcijo bodo delavci razporejali in uveljavljali del osebnega dohodka na osnovi minulega dela.

Na osnovi določil zakona bomo morali v TOZD dopolniti Samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev in SaS o skupnih osnovah in merilih za ugotavljanje in razporejanje celotnega prihodka ter delitev dohodka, čistega dohodka in sredstev za osebne dohodke. Vsi ti samoupravni akti se sprejemajo z referendumom in na osnovi sprejetih določil ter izdelavi panožnih sporazumov v praksi izpeljati delitev sredstev na osnovi minulega dela. S tem pa se bo bistveno spremenil delež OD na osnovi minulega dela, saj to ne bo več samo v odvisnosti od delovne dobe v DO oz. izven nje, temveč predvsem od višine in učinkovitosti naložb, ki so bile namenjene za razširjeno reprodukcijo. Takšno nagrajevanje pa naj bi delavce tudi vzpodbujalo k odločitvam za izločanje večjega dela dohodka za razširjeno reprodukcijo ter skrbi za večjo učinkovitost investicij, na drugi strani pa tudi odpravljalo razlike, ki so sedaj nastajale pri OD v obdobjih, ko so delavci z zategovanjem pasu in stagnacijo OD gradili nove obrate in bili vrsto let ter celo pri upokojitvah prikrajšani pri OD.

POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE

Že v razpravah pred sprejemom Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju je bilo med delavci in občani zelo veliko zanimanje in dali so številne pripombe. Široko organizirana javna razprava je

Marija, delovni invalid II. kategorije, je z „ustreznim“ delom zadovoljna

nedvomno tudi v veliki meri prispevala k temu, da je osnutek zakona doživel kar nekaj sprememb, seveda pa vseh pripomb ni bilo možno upoštevati zaradi različnih vzrokov, pa tudi naših ekonomskih možnosti.

V praksi so se po sprejemu zakona že razčistile nekatere nejasnosti, možnost predčasne upokojitve, možnost izenačene delovne dobe med ženskami in moškimi so postale stvarnost. Prehodno obdobje pri posameznikih sicer še vzbuja dvome o odmeri po starem oz. novem zakonu, toda vseeno je nejasnosti vedno manj.

Po uveljavitvi zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in sprejemu samoupravnih splošnih aktov PIZ pa bo potrebno tudi v TOZD uskladiti samoupravne akte z določili zakona.

ZMANJŠANA DELOVNA ZMOŽNOST

Novi zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju poleg invalidov II. in III. kategorije opredeljuje tudi položaj delavcev z zmanjšano delovno zmožnostjo ter delavce, pri katerih je podana neposredna nevarnost za nastanek invalidnosti.

Vse te kategorije delavcev pri zaposlovanju in razporejanju na druga dela in naloge v TOZD oz. DO uživajo določene prednosti in jim je TOZD dolžna zagotoviti delo, ki ustreza delavčevi zmanjšani delovni zmožnosti znotraj TOZD oz. po posebnem sporazumu v drugi TOZD v sestavi delovne organizacije.

Invalidi II. in III. kategorije bodo še vnaprej pridobivali nadomestila OD zaradi zmanjšane delovne zmožnosti pri Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja s tem, da se bodo ta nadomestila izplačevala v DO in nato refundirala s strani Skupnosti pok. in inv. zavarovanja.

Zakon o Pokojninsko invalidskem zavarovanju pa kot obveznost nadomestila delavcem z zmanjšano delovno zmožnostjo s strani TOZD določa takrat, kadar je ta nastala zaradi nesreče pri delu ali poklicne bolezni.

V primerih, ko je nastala zmanjšana delovna zmožnost delavca oz. obstoja neposredna nevarnost za nastanek le-te in delavec čaka na razporeditev na druga dela in naloge, ki ustrezajo njegovi zmanjšani delovni zmožnosti, pa TOZD v svojih samoupravnih aktih opredeli, kdaj in kakšna nadomestila pripadajo delavci in mu ta sredstva zagotovi iz mase sredstev za OD.

Vsekakor bo opredeljevanje nadomestil za zmanjšano delovno zmožnost v samoupravnih splošnih aktih zelo pomembno, posebno še ob upoštevanju določil zakona o tako imenovanem **svojem delu delavca oz. drugo delo**, na katero bo razporejen. Po zakonu o pokojninsko invalidskem zavarovanju se kot svoje delo delavca z zmanjšano delovno zmožnostjo oz. invalida štejejo dela in naloge, na katera je bil delavec razporejen, in ki jih je opravljal pred nastankom invalidnosti ter tudi dela in naloge, v TOZD, ki ustrezajm njegovi strokovni izobrazbi oz. z delom pridobljeni delovni zmožno-

sti. Iz tega določila zakona izhaja, da osnova ni višina OD pred invalidnostjo oz. zmanjšano delovno zmožnostjo v odnosu do dela in naloge po njenem nastanku, temveč strokovna izobrazba in delavčeva z delom pridobljena delovna zmožnost in moramo zato pričakovati izplačevanje nadomestil zaradi zmanjšane osebnega dohodka samo takrat, kadar je delavec premeščen na dela in naloge z zmanjšano zahtevnostjo. TOZD pa v samoupravnih splošnih aktih lahko določi merila in pogoje, da tudi tem delavcem, n.pr. po dopolnitvi določenega števila let delovne dobe izven ali v TOZD oz. starosti prizna razliko ali del nje zaradi prikrajšanja pri OD.

Delovni invalidi bodo pravico do prekvalifikacije uveljavljali pred komisijo Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja s tem, da imajo pravico do nadomestila za čas čakanja za prekvalifikacijo, za čas trajanja prekvalifikacije in za čas čakanja na razporeditev na druga dela.

Kod **drugo delo** se po zakonu o pokojninsko invalidskem zavarovanju štejejo dela in naloge, ki jih delavec, delovni invalid lahko opravlja **določen čas z normalnim delovnim učinkom in z delovnim naporom, ki ne poslabša njegove invalidnosti.**

RAZPOREJANJE

Za delavca invalida ali delavca z zmanjšano delovno zmožnostjo je zelo pomembno določilo zakona, da TOZD mora zagotoviti drugo delo delavcu, v okviru TOZD ali DO ali celo v drugi delovni organizaciji. Pri tem pa lahko tudi delavca, ki opravlja določena dela in naloge in bi te lahko opravljal delavec z zmanjšano delovno zmožnostjo, razporedi na druga dela in naloge.

Nedvomno zakon o pokojninsko invalidskem zavarovanju z navedenimi določili posega v TOZD na področju razporejanja delavcev in delitev sredstev za OD in pri tem v večji meri angažira delavce in sredstva TOZD z namenom, da delavci v TOZD čim bolj neposredno vplivajo in sodelujejo pri reševanju problematike invalidov in delavcev z zmanjšano delovno zmožnostjo. Vendar je potrebno poudariti, da je na drugi strani tudi delavec z zmanjšano delovno zmožnostjo oz. pri katerem je podana neposredna nevarnost za nastanek invalidnosti, ter delovni invalid dolžan sprejeti delo, na katero je bil razporejen brez ali po predhodni dokvalifikaciji oz. prekvalifikaciji in v slučaju neupravičene odklonitve takšnih del in nalog stori hujšo kršitev delovnih obveznosti.

DOPOLNITEV SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA

Ob izvedbi volitev bomo v delovni organizaciji odločali z referendumom tudi o dopolnitvah samoupravnega splošnega akta, ki jih pogojuje zakon o minulem delu in razširjeni reprodukciji ter za-

Invalid II. kategorije dela s polovičnim delovnim časom

Svilanitu najvišje priznanje

... Najpodjetnejši so se spoprijeli tudi z zahtevno, a izredno aktualno „afriško“ modo, ki bo po vseh znamenjih sodeč letos v svetu modni krik številka ena. Najvišje na zastavo so afriško modo, tisto lepo, elegantno in najbolj pravo afriško modo, obesili kreatorji v kamniškem Svilanitu ...

(Iz prispevka ŠAMPIONI SO
VEČNI – Revija JANA)

Smo zadovoljni z novim načinom izplačila nadomestil?

kon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Osnovna določila obeh zakonov bodo opredeljena v samoupravnem sporazumu o združitvi TOZD v DO, samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev ter konkretizirana v Pravilniku o delovnih razmerjih. Ker pa zlasti zakon o minulem delu in razširjeni reprodukciji nalaga tudi delitev sredstev za osebne dohodke na osnovi minulega dela, bomo v roku 6 mesecev v pravilniku o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke konkretizirali ta toločila ter opredelili nadomestila za delavce z zmanjšano delovno zmožnostjo. Glede na izkušnje pri sprejemanju samoupravnih splošnih aktov in njihovem dopolnjevanju v preteklosti pa je potrebno opozoriti, da je čas javne razprave namenjen seznanjanju in dajanju pripomb na postavljena izhodišča. Javne obravnave in tribune pa so bile v preteklosti slabo obiskane, številna vprašanja in pripombe pa so se pojavljale po sprejetju posameznih samoupravnih splošnih aktov oz. ob njihovem izvajanju. Zato naj bi bila na javnih tribunah in obravnava čimvečja udeležba in vključevanje slehernega delavca v sooblikovanje odnosov v TOZD in DO po vprašanih razširjene reprodukcije, minulega dela in pokojninsko invalidskega zavarovanja.

Ljubljana je bila od 16. do 19. januarja 1984 prizorišče velike tradicionalne razstave „MODA 84“. Svoje eksponate je razstavljalo 440 razstavljalcev iz cele Jugoslavije. Naši tekstilci so ponovno dokazali, da znajo izdelati vrhunske modne izdelke tudi zdaj, ko jim teče voda v grlo. Vsekakor pa so dokazali, da tekstilna panoga pri nas ni „nujno zlo“ našega gospodarstva, kot so jo vrsto let smatrale ostale panoge naše industrije. Lahko bi trdili obratno: je eden od najpomembnejših členov celotne gospodarske verige. Na sejmu je bilo čutiti in videti, da priznani uspeh tekstilcev na najbolj zahtevnih svetovnih tržiščih ni slučajen, temveč rezultat trdega in kreativnega dela.

Na sejmu so se posebej izkazali slovenski tekstilci, kar je v skladu z njihovo dolgoletno tradicijo in izvozno usmeritvijo. Tako so največja priznanja letošnjega sejma mode na Gospodarskem razstavišču pripadala slovenskim proizvajalcem.

Priznanja na sejmu mode kot vsako leto podeljuje skupščina mesta Ljubljane. Ta zahtevna naloga je zaupana strokovni komisiji, ki jo sestavljajo največji strokovnjaki mode in desajna pri nas. Čeprav so člani komisije iz vseh koncev Jugoslavije (Beograda, Zagreba, Ljubljane, Sarajeva, Tetova), so največje nagrade pripadle slovenskim razstavljalcem. Kljub temu, da je komisija strokovno dobro podkovan za to področje in da dela po pravilniku o podeljevanju priznanj, njihovo delo niti najmanj ni lahko in enostavno. Od 440 zbranih razstavljalcev izbrati in nagraditi z najvišjim priznanjem statua „ljubljski zmaj“ sedem najboljših, ni lahko. Znan pregovor „kralji sobolj vidni“ pa je komisiji pomagal, da je hitro našla „velikane“, ki so najbolj pogumno in vešče ponudili lepo, preprosto, športno pomladno poletno modo, „zaljubljeni“ v črno barvo in poznavanjem „afriškega stila“.

Že nekaj ur po otvoritvi sejma MODA 84 se je pričelo govoriti o najboljših, med temi pa je bilo slišati tudi ime Svilanit. Številni strokovnjaki mode in desajna, obiskovalci kot tudi drugi razstavljalci so bili navdušeni nad našimi razstavljenimi izdelki. Še preden je komisija uradno razglasila dobitnike

največjih priznanj smo bili deležni številnih pohval in čestitk za uspešno in izvirno kolekcijo frotir izdelkov.

31318 yu frotir
31127 gr yu

ob sejmu moda 84
ste prejeli

statuo ljubljanski zmaj

za
celotno kopalno kolekcijo iz bombažne tkanine

posebno priznanje

oz. diplomo:

oblikovalski tim vzorčnega ateljejea svilanit kamnik

c e s t i t a m o

ter vas vabimo, da se udeležite svecane podelitve, ki bo dne 17.1.84 ob 13. uri

v prostorih skupscine mesta ljubljana.

pozdrav
gospodarsko razstavisce

31318 yu frotir
31127 gr yu

Dobitniki „Ljubljanskega zmaja“:

ženska konfekcija: IDEAL, Nova Gorica

moška konfekcija: MURA, Murska Sobota

otroška konfekcija: JUTRANJKA, Sevnica

pletenine: ALMIRA, Radovljica

krznena in usnjena konfekcija: IUV, Vrhnika

frotir kolekcija: SVILANIT KAMNIK

metraža: TEKSTINA, Ajdovščina

KAJ JE SVILANITU PRINESLO NAJVEČJE PRIZNANJE?

Če bi morali odgovoriti na to vprašanje z enim stavkom, bi se odgovor glasil: to je rezultat dolgoletnega dela našega tima oblikovalcev in pravilno začrtane razvojne politike delovne organizacije. Zavedamo se, da ni uspešnega poslovanja brez kvalitetnega kreativnega in razvojnega dela. V razvitih deželah, pa tudi pri nas, uspevajo le tisti, ki imajo pravilen odnos do razvojnega dela in mislijo na boljši „jutri“.

KDO IMA NAJVEČJE ZASLUGE ZA PRIZNANJE?

Zasluge za to imajo poleg razvojnega tima oblikovalcev vsi tisti, ki podpirajo našo sedanjo poslovno politiko in vsi člani kolektiva, ki so posredno ali neposredno prispevali k uspešni predstavitvi naših izdelkov.

Vsekakor je treba poudariti, da so za takšen uspeh najbolj zaslužni člani tima naših oblikovalcev. V

tem timu sodeluje pet desenaterk, ki ga uspešno vodi Matičič Melita za proizvodnjo brisač in sušnik Milena, kot modna kreatorka za konfekcijske izdelke.

IZDELKI, KI SO BILI NAGRAJENI

Glavna formula, ali morda celo skrivnost vseh uspešnih proizvajalcev tekstila vsebuje predvsem naslednje kriterije:

- vsak izdelek mora biti sprejemljiv za potrošnika
- izdelki morajo biti narejeni po modnih smernicah,
- izdelek mora imeti estetske in funkcionalne lastnosti,
- izdelek mora biti primeren za serijsko proizvodnjo,
- izdelek se mora proizvajati v okviru sprejemljivih stroškov.

Vsi omenjeni kriteriji so zajeti v razstavljeni kolekciji. Modna tendenca, ki je v svetu navdušeno sprejeta se imenuje različno. Na sejmu Heimtextil 84 so jo poimenovali „Terracotta“. Gre za odtenke narave, zemlje in jeseni, ki se kombinirajo z barvami bakra, jantarja in medenine. Deseni so črtasti in geometrijski liki, kot tudi karo vzorci. Nekateri to smer (Francija, Italija in tudi pri nas) imenujejo „afriška moda“, ki bo po vseh znamenjih sodeč letos v svetu modni krik.

V omenjeni modni tendenci je bil razstavljen le del naše kolekcije. Ostali del je predstavljala enobarvna kolekcija valk programa v brisačnem in plažnem programu. Pri tem dominirajo pasteli, ki se pojavljajo čisti in posivljeni. Z vključitvijo modnega pastelnega barvnega trenda nam je uspelo doseči tudi prihranke pri porabi barvil. To je še toliko bolj pomembno, če vemo, da so ti prihranki deviznega porekla in da se je pri določenih niansah poraba barvila zmanjšala tudi do desetkrat.

31318 yu frotir
31318 yu frotir
31142 kam
318/91423
Ljubljana 20 19 0914

erman martina
svilani kamnik
kamnik

iskrene čestitke za prejeto najvisje priznanje Ljubljanski zma
sekretar rok lasan društvo modnih delavcev slovenije

ZA KONEC . . .

Odmev na naše priznanje je bil velik. Številne brzojavne, telefonske in osebne čestitke so naš razvojni tim zelo razveselile. Čestitali so nam strokovnjaki mode in desajna, posamezne institucije, ki se ukvarjajo z modo in desajnom, poslovni partnerji in kar je najvažnejše — številni obiskovalci razstave, to je potrošniki, za katere smo konec koncev izdelali kolekcijo, v katero je bil vložen ves naš trud.

MALETIČ Jana

Vsi za isti cilj

Tema, ki je vsak dan prisotna v naših pogovorih so osebni dohodki. Vemo, da je delitev po delu in rezultatih dela ena izmed ključnih nalog stabilizacijskih prizadevanj, kajti bolj ali manj smo že vsi spoznali, da je od tega odvisno, ali bomo naš gospodarski voz popeljali iz krize ali ne. Ustrezno plačilo za dobro delo je zagotovo pomembna vzpodbuda za naprezanje vseh v delovnem procesu.

Ali smo sistem delitve osebnih dohodkov že izoblikovali tako, da vzpodbujamo več dela in boljše delo, je seveda drugo vprašanje. Sploh pa postane to vprašljivo v sedanjih zaostrenih gospodarskih pogojih. Realni osebni dohodki padajo in navkljub raznim ukrepom ne moremo obvladati inflacije.

V naši delovni organizaciji prav sedaj poskušamo rešiti nekatere probleme, ki so nastali prav zaradi nenormalnih delovnih pogojev. Delavci v proizvodni in tisti, ki se s to problematiko srečujejo, dobro vedo, kaj to pomeni. Zalog reprodukcijskega materiala skoraj ni, statve se zaradi tega ustavljajo. Delavke iz šivalnice so bile premeščene v druge delovne enote.

Posledica tega je, da postavljeni planski cilji niso izpolnjeni. Kdo je kriv, da je temu tako?? Delavci, ki so zadolženi, da skrbe za normalni potek dela, so storili vse, da bi zagotovili osnovni material za delo. In kje je problem? Faktorji delovne uspešnosti naj bi v našem sistemu bili tisti, ki bi izkazovali uspešnost dela oziroma rezultatov dela. Ali so delavci prizadetih delovnih enot, katerih FDU so odvisni prav od doseganja plana proizvodnje, produktivnosti, likvidnosti v teh razmerah na te kriterije nimajo vpliva, v enakopravnem položaju z ostalimi? Pri tem pa ne smemo pozabiti dejstva, da vsi v TOZD-u delajo za isti cilj. Reševanje nastalega problema ni tako enostavno in mnenja o tem so deljena.

Pri pripravljanju novega predloga sprememb kriterijev za delovno uspešnost smo izhajali iz tega,

da vsi delavci delamo za isti cilj, ne glede na to, v kateri delovni enoti smo. Tako naj bi se v bodoče zastavljeni planski kriteriji obračunavali na nivoju TOZD in ne več po posameznih delovnih enotah. Vendar pa bi bil to le začasen ukrep in sicer do izboljšanja gospodarskih razmer.

Ta rešitev sigurno ne pomeni tega, da v bodoče ne bo problemov z oskrbo z osnovnim materialom za delo. Storiti pa moramo vse, da smo vsi delavci v delovni organizaciji vsaj, ko gre za izhodiščne kriterije delovne uspešnosti v enakopravnem položaju.

Martina ERMAN

Ob vsem, pa še . . .

Na sejmu „MODA 84“ so se zopet zbrali skoraj vsi tekstilni proizvajalci Jugoslavije z namenom, da prikažejo svoje nove proizvodne dosežke poslovnim partnerjem in potrošnikom. Ob sprehodu po rastavnih halah smo videli nekaj zelo lepih kolekcij „Rašice“, „Almire“, „Mure“, „Kroja“, „Jutranjke“ in drugih.

Obiskovalci sejma so se zelo pogosto ustavljali tudi pred našim razstavnim prostorom, saj je prikazoval zares izvirno frotir kolekcijo za prosti čas – frotiraste jope v eksotičnih barvah, poleg teh pa so prikazovali v istih barvnih kombinacijah – črne, peščene in terakota – enobarvne in progaste brisače. Nič manj lepe in modne so bile kravate ter svilene rute, ki so ob „bahavem“ programu frotir izdelkov nezasluzeno dobile svoje mesto v „drugi vrsti“.

ob tako lepem in modnem programu razstavljenih izdelkov naše delovne organizacije je seveda mnogoštevilne potrošnike zanimalo, kje bodo razstavljene izdelke lahko kupili. Zato se bomo morali

PA ŠE TO

Prvič v zgodovini Svilanita smo posneli novo kolekcijo na VIDEO kaseto. Kratek petnajstminutni film bomo v reklamne namene prvič predvajali na Sejmu mode v Beogradu, ki bo od 27. februarja do 4. marca 1984.

To je najboljši dokaz, da naša služba za ekonomsko propagando in za raziskavo tržišča v okviru oddelka Marketing uspešno sledi napredku našega časa in pravilno iskorišča vse možnosti vezuelne komunikacije moderne dobe. ISKRENE ČESTITKE!

potruditi, da bodo ti izdelki našli svoje mesto tudi na prodajnih pultih trgovin.

Še beseda, dve o obisku naših poslovnih partnerjev. Ves čas sejma je bilo v našem poslovnem prostoru na razstavišču zelo živahno in delovno. Iz tega sledi razumljiv zaključek: sklenjenih je bilo veliko poslovno prodajnih dogovorov, česar smo lahko veseli in nam daje upanje v uspešno poslovno leto.

Anka HUBAD

Naš razgovor

V preteklem letu sta se članom kolektiva Svilanit pri snovanju in usmerjanju bodoče tehnološke, organizacijske in finančne politike pridružili dve mladi tovarišici in sodelavki: Sitar Marija, na delih in nalogah vodja gospodarsko finančne službe v DSSS in Seliškar Zdenka, na delih in nalogah vodja barvarne in plemenitilnice v TOZD Frotir. Obe sta prve delovne izkušnje pridobivali v drugih delovnih sredinah, v drugem okolju, ob drugačnem delu in nekega dne sta se odločili, da se nam pridružita. Mimogrede naj povem, da sta tudi istih let, koliko teh let je, pa pravimo, da se pri ženskah tega na glas ne pove; recimo le to, da so ta leta, ki jih imata, leta najplodnejšega delovanja, dela, načrtov, skratka najbolj ustvarjalna in polna leta v našem življenju.

Sitarjeva je po končani ekonomski fakulteti leta 1974 svoje delovne izkušnje najprej pridobivala v Stolu kot vodja stroškovnega knjigovodstva v planski službi in nato kot strokovni svetovalec za finance, ekonomiko in analizo na SOZD Uniles v Ljubljani.

Seliškarjeva je bila med študijem kemije na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo honorarno zaposlena v Inštitutu Jožef Stefan, kjer se je ukvarjala z raziskavami o toskičnosti živega srebra. Po končanem študiju se je leta 1974 zaposlila kot tehnolog v razvoju in vodila dela v kemijskem laboratoriju. Kot pravi, jo je delo v kemijskem laboratoriju veselilo, saj je bilo izredno pestro, od barvanja naravnih in umetnih vlaken, do plemenitenja, zahtevnih premazov in apretur.

Kaj je vplivalo na odločitev, da se pridružita našemu kolektivu?

Sitarjeva: Pobuda je prišla z vaše strani, razmišljala sem o ponudbi in prišla na razgovor. Šele ob odločanju za ali proti sem našla motiva, ki sta me spodbujala: prvi, vsakdanji prevozi v Ljubljano, točneje v Šiško, drugi pa, da na teh delih v SOZD

na poslovanje nimam več direktnega vpliva in da bi lahko bila uspešnejša neposredno v gospodarstvu, kjer so rezultati dela hitreje vidni. To delo in izkušnje iz tega so bile zame premalo, saj mi širšega pogleda niso dajale. Razgovor z dr. Jerovcem, ki mi je prvi predstavil Svilanit s strokovne finančne strani in me pri tem še spodbujal, češ, da je pomembna le korajža, je bil odločilen: odločila je res „korajža“ in postala sem članica kolektiva. Zavedala sem se, da polno in še dolgo časa ne bom mogla naslediti prejšnje vodje gospodarsko finančne službe, da pa bom ob sodelovanju mojih sodelavcev toliko prej pridobila izkušnje, potrebne na tem delu.

Seliškarjeva: Da se človek odloči zamenjati delovno organizacijo ni dovolj samo en motiv. To je odločitev, o kateri veliko razmišljaš in se sprašuješ, kako bo v novem delovnem okolju, med novimi sodelavci in novimi problemi. Eden od glavnih vzrokov je gotovo želja po stalnem spoznavanju novega, drugačnega in iskanju novih motivacij za aktivno delo in potrjevanje samega sebe.

Ko sem se odločila za študij kemije in kasneje organske smeri in ko sem odkrila področje, ki me še posebej zanima, sem bila prepričana, da bo moja služba na raziskovalnem področju. Mislim da bi me edino to delo pritegnilo v taki meri, da ne bi nikoli razmišljala o drugi zaposlitvi, drugem delu, novem okolju. Toda po nenavadnem naključju je bila moja prva redna zaposlitev v tekstilni tovarni, kjer mi je prav tako vsako delo v veselje.

Da pa bo odgovor na zastavljeno vprašanje popoln, moram povedati, da je bilo za odločitev, da se pridružim novemu kolektivu, bistveno dvoje: o Svilanitu se je širil dober glas in imela sem nekaj izkušenj na podobnih delih in nalogah.

Kako je v novem okolju ob novih problemih, s katerimi se kot vodji služb srečujeta?

Seliškarjeva: V novem kolektivu in novem okolju sem zadovoljna. Spoznala sem, da imajo delavci veliko možnosti za demokratično odločanje, stvari niso že vnaprej določene. Na vsa vprašanja na zborih delavcev so dani odgovori, prisluhne se delovnim sredinam in človeku. Problemov je pri delu v proizvodnji veliko, tako na področju tehnologije kot pri medčloveških odnosih. Pri slednjem nastopajo težave, ko od delavcev zahtevam, da morajo delati dobro in prizadevno in pri posameznikih naletim na odpor. Veliko truda vlagam v to, da bi delali kvalitetno da bi ob takem delu bili vsi zadovoljni, vendar jasno, vseh se ne da zadovoljiti, kajti v delovnih sredinah so tudi taki, ki niso predani in vestni pri delu in jih je treba klicati na odgovornost. Pomembno pa je to, da je človek v teh medčloveških odnosih prepričevalen, zgleden in pošten. Poštenost in doslednost sta tisti, ki morda čez čas spremenita marsikoga, da postane resnejši in odgovornejši.

Sitarjeva: V današnji zaostreni gospodarski situaciji, ko marsikdaj niso znani pogoji gospodarjenja in se kar naprej menjajo režimi in politika poslovanja, je pomembno, da sem kot vodja službe tista, ki prva preštudiram vse novosti in spremembe zakonov ter odlokov, da razmišljam o čimboljših poslovnih in finančnih odločitvah ter svetujem, kaj je v danem trenutku najboljše za

Sitar Marija, vodja gospodarsko finančne službe

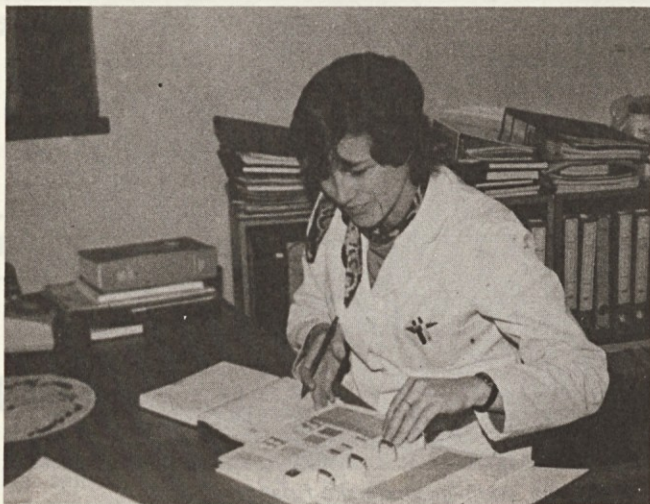
kolektiv. Imela sem smolo, da sem za daljši čas zbolela in mi je moja odsotnost onemogočila boljše vključitev v finančno dogajanje. Ko sem se postopno vračala na delo, sem morala začeti kot znova, tako kot v začetku. Z delom in trdom bom zamujeno nadoknadila, čutim pa, ko bo leto dela mimo in se bo ta krog poslovnih in finančnih odločitev sklenil, bom mnoge probleme s pomočjo lastnih izkušenj in s sodelovanjem zaposlenih iz naše službe, lažje reševala.

Zavedam se, da na teh delih in na tem mestu nastopam kot svetovalka, odgovorna za finančno poslovanje znotraj delovne organizacije in navzven do širše družbene skupnosti in so posledice teh odločitev lahko daljnosežne.

Kakšno je usklajevanje služba-dom-družina-otroci?

Sitarjeva: S sodelovanjem, razumevanjem in delitvijo dela v domačem krogu gre. Pred štirimi leti sva se z možem odločila, da po rojstvu tretjega otroka ostanem doma, kjati med najmlajšima je bilo samo trinajst mesecev razlike. Po končanem porodniškem dopustu za tretjega otroka sem se tako vsa posvetila domu in otrokom in na to obdobje dveh let imam najlepše spomine. Doslej mi še minute ni bilo žal za te trenutke, ki sem jih posvetila otrokom, saj jim boljše dote za življenje ne bi mogla dati. Ko so otroci nekoliko zrasli in je najmlajši dopolnil drugo leto, sem se na pobudo bivšega šefa odločila, da grem spet v službo in da je to trenutek, ko moram napraviti kaj zase. Dobila sem varstvo v vrtcu za otroka in zaposlila sem se. S tem, ko otroci odrasčajo, je to usklajevanje še lažje.

Seliškarjeva: S skupnimi močmi srkbiva z možem za dom, gospodinjstvo in vzgajava dva sinova. Imamo srečo, da nam pri varstvu otrok pomagajo starši, zato pri meni ni bilo nikoli problemov, če je bilo treba ostati v službi po 14. uri. Rada bi vsakdanje službene probleme pustila znotraj ograde, ko odhajam z dela, vendar mi to vedno ne uspe. V svojem prostem času se z veseljem posvečam družini in svojemu konjičku – pletenju,

Seliškar Zdenka, vodja barvarne in oplemenitilnice

šivanju in branju knjig. Kakšno je vajino menje na pripombo naše delavke ob lanskem 8. marcu, da si ženske pri nas zelo prizadevajo, da obdržijo odgovorno delovno mesto?

Seliškarjeva: Mislim, da ni v Svilanitu nikogar, velja za ženske in moške, ki bi na odgovornem delovnem mestu ne bil prizadeven, pa ne zato, da bi obdržal delovno mesto, ampak zato, ker moramo vsak po svojih sposobnostih in možnostih in seveda s trudom prispevati k čimboljšemu gospodarjenju. Vem, da večina delavcev, ne samo tistih na odgovornih delovnih mestih, misli in dela tako, kar se odraža tudi pri zavidljivem poslovnem uspehu, kljub zapleteni in težki gospodarski situaciji.

Sitarjeva: Vsak se sam odloča, kakšno delo bo sprejel, da ga bo lahko uspešno opravljal. Danes so možnosti pridobiti ustrezno izobrazbo s študijem ob delu, če kdo prej tega ni mogel. Sicer pa opravljanje odgovornega dela ni samo pogled skozi prizmo lepe pisarne ali poročevalca na seji organov upravljanja, temveč je mnogo več: to so težave, ki jih sam nosiš, ko se odločaš o pomembnih stvareh, to so velike materialne odgovornosti in toliko prijetnejši je občutek, da so bile tvoje odločitve, in odločitve tvojih sodelavcev, pravilne.

Njima, pa tudi drugim ki jim je dana naloga na odgovornih delih in tudi vsem ostalim zaposlenim delavkam v naši delovni organizaciji, želimo še veliko uspešnih zadovoljnih let pri opravljanju njihovih obveznosti.

Uredništvo

Ivana SKAMEN

Dedek mraz razmišlja . . .

Smrečic, ki bahavo mežikajo skozi okna tisoče domov ni več. Dedek Mraz se je že zdavnaj poslovil od kuštravih glavnic majhnih in velikih otrok in se vrnil v svojo ledeno palačo v visokih zasneženih planjavah. Zdaj počiva in dovolj časa ima, da strne vtise srečanj z otroki, ki so ga tako veseli.

V spomin se mu prikrade lik male Maje, ki z zvezdami v očeh, rdečih lic prihaja v spremstvu svoje mame. Drobna ročica podrhtava v varni mamini roki in pričakovanje ji zre z obraza. Zbere ves pogum, kar ga premore njeno drobno srce, da zapusti zavetje mamine roke in se pogumnih korakov napoti k dedku. Dedek ima zanjo letos skromno, skoraj prazno vrečico dobrot in listek, na katerem je njegova slika s številkami. Maja razočarano gleda v Dedka Mraza in skoraj prazno vrečo; za listek, ki ga je mama že spravila v torbico ji ni mar. Razočarana sama pri sebi modruje, da dedek ni pravočasno dobil njenega pisma, v katerem ju je še posebej naročila, da si želi velike pisane žoge. Morda pa ni znal prebrati velikih okornih črk, ki se jih je kot prvošolka komaj naučila . . .

Od Tine Dedek Mraz ni prejel pisma z željami, saj že dolgo ve, da živi dedek le v pravljici in svetu majhnih otrok. Že pred leti je spoznala moža, ki se skriva za belo brado in brki in dobro ve, da je to mamin sodelavec Peter. Nadvse jo zabava obisk Dedka Mraza in naivnost majhnih otrok. Najbolj se razveseli tistega kosa papirja, ki mali Maji ne pomeni ničesar. Zanj si bo kupila kavbojke, seveda pa bo morala mama dodati še precej tisočakov. Miha in Mojca pogumno stopicata mimo moža v uniformi, ki prijazno gleda iz steklene hiške ob veliki stavbi. Mama jima je povedala, da so v tej „velikanki“ pisarne. Všeč so jima palčki, ki jim že pri vhodu ponujajo košarice s sladkarijami. Ker od razburjenja in pričakovanja doma nista zajtrkovala, jima sladki piškoti kar dobro denejo. Še polnih ust jo primahata do dedka, kjer Mojci zmanjka poguma in se skriva za bratcem. Ker pa je dedek prijazen mož, se jim pogum hitro vrne. Z Mihom zapojeta pesem, ki sta se jo naučila prav zanj. Mojca med tem globoko premišljuje: dedka gotovo bolijo noge, saj zunaj ni bilo videti sani, s katerimi bi se pripeljal; in v tem dolgem plašču je bilo gotovo težko priti iz zasneženih gora; gotovo ga zebe in je hudo utrujen . . . Misli so pregloboke, pozabi na pesem in šele ko jo Miha dregne se prebudi iz sanjarjenja. Od dedka sprejme darilo in ga hvaležno poljubi na obe lici. To ga bo ogrelo, si

1. *Joj, je možna, da je vsako delo, ki ga opravlja*

2. *Joj, svoja družina*

3

4

5

misli, ko z bratcem srečna zapušča veliko stavbo, ki ji komaj vidi vrh.

Matej je še majhen, zato tudi njega na tej pomembni poti spremlja očka. Komaj mu sega za ped čez koleno, a zato nič manj moško in važno ne pogleduje izpod rdeče kape z velikim cofom. Že pri vhodu spusti očetovo roko in pogumno stopa dedku nasproti. Šment, kdo pa je tale dedek, premišljuje Matej. V mamini tovarni ni bil ta, to je prepričan, saj ima tale bolj belo brado in brke. Pa pravijo odrasli, da je Dedek Mraz samo eden, odrasli pa se nikoli ne zmotijo in ne lažejo, modruje Matej še naprej in razvozlava uganke. Že je pri dedku in pozabi na nerešeno uganke. Vesel je darila, tisti kos papirja pa je očka pospravil v žep. Slišal je, da se zanj lahko dobi v trgovini majice in hlače in dedku kar malo zameri, da mu ni prinesel pištole ali puške, ki si jo vroče želi, majice in hlače pa bi mu mama tako ali tako kupila. Ko odhaja se mu čelo od razmišljanja zopet naguba, uganke o dveh dedkih pa še vedno ni rešil . . .

Koliko misli in želja so nosile te kuštrave glavice tistega nedeljskega dne, ko so se vračale domov. Dedek Mraz je utrujen, zato zaključuje krog vtisov s srečanja z otroki; jasno mu je, da so bili z njegovimi darili najbolj zadovoljni starši in odrasli otroci, manj zadovoljni ali celo razočarani pa najmlajši, zaradi katerih je pravzaprav prišel.

A ker naš ljubi Dedek Mraz ni samo dober, temveč tudi moder, bo prihodnje leto dobro razmislil, kako bo razveselil tiste, ki ga imajo najrajši in jim srce od silnega pričakovanja trepeti že veliko dni pred njegovim prihodom.

1. *Hvala, dragi Dedek Mraz*
2. *Z zvezdami v očeh . . .*
3. *SREČNO, do prihodnjega snidenja*
4. *Joj, kako majhne vrečice so to . . .*
5. *Posnetek za spomin*

Slovo od Pepce

Tovarišice Žavbi Pepce ni več v obratu konfekcije Svile. Proti koncu leta 1983 je Pepca po dolgih letih dela v Svilanitu odšla v zaslužni pokoj.

Zaposlila se je kot mlada delavka, svoje prve korake pa je storila v tkalnici svile v Mekinjah. Tam je ostala do leta 1967, ko je bila tkalnica svile že preseljena na novo lokacijo na Perovo.

Od leta 1967 do 1973 je prekinila delovno razmerje in je ostala doma zaradi varstva otrok. V letu 1973 se je vrnila v obrate svile, vendar ne med tkalske statve. Opravljala je naloge izdelave kravat, kasneje adjustiranje, kar je delala do upokojitve.

V letih dela v tkalnici in konfekciji svile se je izkazala kot požrtvovalna delavka, ki je smelo prenesla vse težke in lepe trenutke razvoja tovarne.

Svila se je razvila iz nekdanje žakardske tkalnice prtov, rut ter blaga za kravate v moderno temeljno organizacijo, ki je dobila ime po svojih kvalitetnih svilenih izdelkih. Pepca se prav gotovo še spominja reklame „kravata ni copata“, čeprav tega gesla že zdavnaj ni več slišati v radijskih reklamah, a ostal

je še vedno njegov zven v ušesih. Danes, ko je odšla, je za njo ostala ne samo njena prehojena delovna pot, ampak tudi del zgodovine Svilanita od nastanka delovne organizacije in njene razvojne poti v moderno tekstilno tovarno. K temu je tudi Pepca prispevala svoj delež.

Ob njenem odhodu se lahko z zadovoljstvom ozira nazaj, saj so sadovi njenega dela sicer majhen toda nepogrešljiv delček celote.

Sodelavke so jo imele rade, mlajše jo spoštujejo in vsi ji želimo še mnogo let zdravja, da bi lahko dolgo uživala svoj zaslužni pokoj.

Zdenka RIJAVEC

Smo poznali Jožico?

Borčeva Joži se je kot mlado dekle zaposlila leta 1950 v Oteksu v Šmarci kot tkalka. Pogumno je premagovala vse začetne težave in ostala zvesta svojemu delu vse do leta 1977, ko je morala

zaradi zdravstvenih težav zapustiti svoje delo tkalke in pričeti opravljati lažje delo v konfekciji frotirja kot adjustirka drobnih izdelkov. Tu je tudi dočkala upokožitev.

Joži pravi, da so bili delovni pogoji včasih popolnoma drugačni kot danes. Poprijeti so morali za vsako delo, tudi „udarniško“.

Najtežji trenutek v Svilanitu je bil zanj tisti, ko se je morala po 17 letih dela v tkalnici v treh izmenah posloviti od statev in začeti „znova“ v konfekciji. Spremljal jo je občutek krivice, najbolj boleč pa je bil občutek, da ni več koristen član delovnega kolektiva. Ko se je v novo okolje oživila, se je ta občutek kmalu razblinil. Novo delo je opravljala vestno, kot je opravljala dela tkalke, saj je spoznala, da je vsako delo, ki ga opravljaš častno in koristno.

Pri delu je bila tiha in mirna, veselo in simpatično družico pa smo prepoznali na sindikalnih izletih. Z iskrenim in izvirnim humorjem je spravljal izletnike v smeh do solz, zato se je zelo radi spominjajo tudi sodelavci iz tkalnice, ki so svojo Joži hoteli vedno imeti v svoji sredini.

Joži se je poslovila od sodelavcev s prisrčnim, bogatim in veselim srečanjem. Kako bo preživljala čas v pokoju, pa pravi, da še ne ve. Dela, pravi Joži, je doma vedno dovolj, mi pa ji verjamemo, saj gospodinja in mati ne more nikoli počivati.

Za dolgoletno delo in prizadevnost se ji ob odhodu v pokoj najtopleje zahvalujemo. Naša želja je, da bi ostala še mnogo let zdrava in srečna v krogu svoje družine.

Jelka REMS

V delu je našla uteho

Tiha, mirna, kar preveč tiha je bila naša Pavla Koželj, tako da se nam je včasih zdelo, kot da je ni med nami. Morda jo je takšno naredilo življenje, ki ji je prinašalo veliko bridkih trenutkov. Že sam začetek njene življenjske poti je bil težak, saj je bila kot majhna deklica izseljena v Nemčijo. S trinajstimi leti se je zaposlila kot gospodinjstva pomočnica. Dve leti kasneje je bila vajenka pri lastniku kemične čistilnice in barvarne Vavpetiču v Šmarci. Ob razpadu njegovega podjetja je učno dobo nadaljevala v ljubljanskem Labodu, kjer je bila nekaj let tudi zaposlena. Ob rojstvu otrok je zaradi varstva ostala nekaj časa doma in svojo misel življenja podarila otrokom

Prag naše tovarne je prestopila leta 1961, ko se je zaposlila v obratu v Šmarci. Ob preselitvi tkalnice v Kamnik je tudi ona prišla v Kamnik in delala v tkalnici do leta 1967. Zaradi zdravstvenih težav je bila premeščena v šivalnico na delo in naloge popravilo napak, kjer je delala do zadnjega dne njene zaposlitve.

Težko zapušča svoje sodelavce, delo v tovarni, saj ji je prav delo vedno pomagalo prebroditi najtežje trenutke v življenju. Je ženska, ki se težko zaupa nekemu, zato je vedno iskala uteho v delu. V delu jo je našla ob izgubi moža, prav tako jo išče zdaj ob izgubi sina. Verjetno ji sedaj, ko zapušča delo v tovarni, tudi doma dela vseeno ne bo primanjkovalo.

Na vprašanje, kako si bo uredila življenje sedaj, Pavla pravi, da si želi samo zdravja. Ima še hčerko, ki obiskuje drugi letnik srednje šole in prav zaradi nje mora biti zdrava in trdna, da ji bo lahko v življenju pomagala, da ji bo v težkih trenutkih v oporo.

Draga Pavla, vse to vam želimo tudi mi, vaši sodelavci!

Anka HUBAD

Tudi Francka odhaja

Tudi Grdenova Francka odhaja v pokoj, pa je vendar še polna volje, energije in zdravja. Sama se zaveda, da moramo dati prostor in možnost zaposlitve naši mladini, zato ob slovesu njeni občutki niso nič drugačni kot takrat, ko je odhajala na daljši dopust. Delovni dan bo zanj odslej takšen, kot si ga bo sama uredila, ker ne bo več ure, ki jo je doslej vedno preganjala, da je hitela v službo in iz nje.

Njena zvestoba Svilanitu je dolga kar 29 let, ko se je kot delavka zaposlila v tedanjem obratu Jugopamuk. Začela je na pakiranju in nadaljevala vrsto let z delom pristrigovalke po dolžini in širini. Tedaj je bil to še majhen obrat in dobro se spominja tistih časov, ko je bilo na izmeni samo 14 delavcev, popoldan pa še manj, tudi samo 7 delavcev. Dobro so se razumeli in opravljali najraz-

ličnejša dela od skladanja z voza, ko so iz Šmarce pripeljali tkanino, pa vse do del snažilke, ker so sami skrbeli za red in čistočo. Spominja se, da jih je pozimi zeblo če vratar ponoči ni pravočasno zakuril v peči in ko kasneje na delu niso same dovolj poskrbele za kurjavo.

Več kot dve desetletji je Francka delala za šivalnim strojem in ni čudno, da se posledice te prisilne drže kažejo tudi pri njej. Sama pravi da se bo poslej lahko bolj posvetila svojemu hobiju -- pletenju, kjer te prisilne drže ni, pa bo tako poskrbela za trenutke sprostitve kot za boljše počutje, za svoje zdravje.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi ljubljene sina Stankota Koželj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam za podarjeno cvetje, denarno pomoč, izraženo sožalje ter slovo na njegovi mnogo prerani zadnji poti.

mama Pavla Koželj

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi najinega dragega sina Braneta se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in bili z nami v težkih in bolečih trenutkih.

Balantič Marija in Andrej

Vedno je bila nasmejana, vedra in s sodelavci se je dobro razumela. Mnenja je, da se mora človek sam truditi za dobre odnose, predvsem pa se prilagoditi mladini, jim prisluhnti, se z njimi pošaliti, jim svetovati. Na povezanost z mladimi tako doma kot v službi pa mnogo vpliva to, če so tudi doma mladi, je teh stikov več in tudi razumevanje z njimi boljše.

Pravi, da ji doma ne bo dolgčas, saj se bo bolj posvetila gospodinjstvu, skrbela bo za vnuke, jim pletla, takoj ko bo topleje, pa se bo na kolesu rada odpeljala proti Vrhpolju -- njenemu rosnemu domu, kjer ima skromen vrt in ga bo še s posebnim veseljem obdelovala.

Draga Francka, tvojo vedrost in nasmeh bomo v naši delovni sredini pogrešali. Ob zaključku delovne poti ti zaželimo še vrsto srečnih in zdravih let!

iz oči
v
oči Z...cene - tom

Tvoj poklic?

Kreativec.

Kje in kdaj si rojen?

Rojen.

Koliko si visok?

Prenizek.

Kakšne lase imaš?

Sem jih imel.

Kaj pa oči?

Žive.

Izobrazba?

Čigava?

LASTNOSTI

Skozi kakšne naočnike gledaš življenje?

Skozi življenje.

Se ukvarjaš s športom?

Zdrav duh, v zdravem trupu.

Tvoje vrline?

Gobec.

In slabosti?

Uh!

Kakšen značaj imaš?

Emocionalno moten.

Kaj te osrečuje?

Dvanajsti v mesecu.

In kdaj si nesrečen?

Dvanajstega v mesecu.

Neizpolnjena želja?

Opis del in nalog.

Kaj te vznemirja?

Stabilizacija.

Kaj ti gre na živce?

Sem živčen.

Moto, ki te vodi skozi življenje?
Pevcu vedno sreča laže, on živi
mrje brez dnarja.
Najljubši pogovor?
Vsaka r't pride na sekret.

NAVADE

Najljubša jed?
Besede.
Priljubljena pijača?
Najboljša ta hip.
Najljubše cvetje?
Ledene rože.
Žival, ki se ti gnusi?
Homo sapiens.
Glasba, ki jo najraje poslušáš?
Lajna,
Katero glasbilo bi rad igral?
Gusle.
Najljubša slika?
Sto jurjev brez ovkirja.

Najljubše čtivo?
Zapisniki DO.
Knjiga, ki je ne bi hotel pogrešati?
Zakon o združenem delu.
Najlepši roman?
Ponižani in razžaljeni.
Tvoj pesnik?
Sem dolgo upal in se bal,
slovo sem upa strahu dal . . .
In pisatelj?
Narod si ne piše sodbe sam.
Kaj pa tuji?
Nekaj gnilega je
v deželi „Kranjski“
Nadaljevanka, ki si jo težko gledal?
Odpisani.
In katera ti je naljubša?
Povratek odpisanih.
Najljubši igralec?
W . . . . .

Režiser, ki ga nadvse ceníš?
Direktor.
Film, ki te je najbolj pretresel?
Sedem let v DO.
Vstajaš zgodaj?
Premakljivo.
Greš pozno spat?
Redukcija.
Strast, ki se je ne moreš odpovedati?
Paragrafi.
P.S.
Če bi se še enkrat rodil bi . . . ?
Dojenček.
Tvoj največji uspeh?
Javni opomin.
Na katero vprašanje ne bi
nikdar odgovoril?
Geslo francoske revolucije.
Vpraševal: Vinko Mihelič

Rudolf & Co KG
Chemische Fabrik
Geretsried

Rudolf

CHEMIE

Ihr Partner für Qualität

RUDOLF – KEMIČNA TOVARNA
GERESTRIED

VAŠ PARTNER PRI DOSEGANJU
KVALITETE

Hiter servis na tehničnem področju in razumevanje za probleme praktika je naša posebnost. Za to smo specializirani.

Stopnjevanje produktivnosti in kvalitete s specialnimi proizvodi za vse stopnje tekstilnega oplemenitenja.

kot Vaš partner pri reševanju vseh problemov oplemenitenja tudi tistih, ki niso vsakdanji.

Werk und Verwaltung
Spreestraße 3-7 · Postfach 749 · D · 8192 Geretsried 2

Telefon (08171) 53-0
Abt. Stoko · Bauchemie (08171) 31651

Telex
05 26 311 ruco d

FOTOARHIV

Opojnost športne zmage leta 1966

„Podpora“ za drugi tek

Sodelavke na prvem tovarniškem prazniku

„KAMNIŠKI TEKSTILEC“
LETNIK XXII, ŠT. 1–2 1984
GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE
„SVILANIT“ KAMNIK
GLASILO UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR:
Anton Jerman, Bogo Wiegele, Zdenka Bricelj,
Adi Kužnik, Joži Lanišek-Golob
Odgovorni urednik: WIEGELE BOGO
Tehnični urednik: SKAMEN IVANA
NAKLADA: 800 izvodov
Tisk: RPC – TOZD AP Idrija

